

**Стандарти за поддържане на
земята в добро земеделско и
екологично състояние - 2023-2027 г.
и ЗИУ през 2024г. - промени**

ДЗЕС 2 (Опазване на влажни зони и торфища)

Цел и очакване от прилагането на стандарта – прилагането на стандарта ще осигури защита на богатите на въглерод почви на влажните зони и торфищата.

ДЗЕС 2 ще бъде приложен през 2025 г.

В рамките на влажните зони и торфищата, при всички видове земеделски площи се забраняват:

- ✓ Всички дълбоки почвени обработки; пресушаването и дренирането;**
- ✓ преобразуването и разораването на постоянно затревените площи;**
- ✓ изгарянето на растителността;**
- ✓ използването на минерални и органични азотсъдържащи торове.**

Сребърна
Комплекс Ропотамо
Атанасовско езеро
Дуранкулашко езеро
Шабленско езеро
Комплекс Беленски
острови
Остров Ибиша
Пода
Комплекс Поморие
Езеро Вая (Бургаско
езеро)
Комплекс Драгоманско
блато

Влажни зони и торфища

Рамсарските места в България

ДЗЕС 6 -Минимална почвена покривка през периоди и на площи, които са най-чувствителни

Промяна 2024

Цел и очакване от прилагането на стандарта - очаква се да окаже положителен ефект върху предотвратяване на почвената и водна ерозия.

В земеделското стопанство с уникален идентификационен номер е задължително върху минимум 80% от цялата обработваема площ на стопанството да се поддържа минимална почвена покривка през чувствителния период /01 юни до 30 септември/.

В периода от 01 юни до 30 септември включително в земеделското стопанство е задължително върху минимум 80% от цялата обработваема площ да се поддържа минимална почвена покривка.

Поддържането на минимална почвена покривка се постига чрез:

- * налична основна култура; или
- * налична втора или междинна/покривна култура; или
- * оставяне на растителни остатъци, включително стърнища и/или самозасети площи, или мулчиране.

На земеделските стопани се предоставя възможност при изпълнението на стандарта да осигурят последваща култура в рамките на:

- * 2 седмици след премахването на предходната растителна покривка;
- * 3 седмици след премахването на предходната растителна покривка само за площите с последваща култура рапица.

При трайните насаждения, за осигуряване на минимална почвена покривка върху минимум 50% от площта с трайни насаждения в стопанството, се извършва укрепване на междуредията чрез затревяване, засяване с покривни култури или мулчиране през чувствителния период (от 01 юни до 30 септември).

ДЗЕС 7 Сеитбооборот (ротация) на културите върху обработваема земя или с изключение на култури под вода)

Промяна 2024

„ДЗЕС 7: Сеитбооборот (ротация) на културите върху обработваема земя, с изключение на култури, отглеждани под вода или диверсификация на културите.

За изпълнението на ДЗЕС 7 на земеделските стопани се дава възможност да изберат да приложат или ротация или диверсификация на културите както следва:

7.1. На обработваема земя с площ над 10 ха, земеделският стопанин осигурява ежегодно смяна на отглежданата култура (ротация) на земеделски парцел върху минимум 35% от обработваемата земя в стопанството си.

Втората култура се счита за ротация, ако е засята/засадена след прибирането на основната култура и е налична на парцела до подготовката на почвата за сеитба на следващата основна култура.

При избор на изпълнението на настоящия стандарт чрез ротация, земеделският стопанин след третата година е длъжен да гарантира, че всички земеделски парцели от обработваемата земя от стопанството са били обект на ротация по отношение на културата, отглеждана през референтната 2023 година на ниво парцел.

Горните правила не се отнасят за площи, заети с оризови клетки, многогодишни култури, треви и други тревни фуражи и земя оставена под угар.

7.2. На обработваема земя с площ над 10 ха, земеделският стопанин осигурява ежегодно разнообразяване на културите чрез диверсификация.

- * При стопанства, в които размерът на обработваемата земя е над **10** и до **30 хектара** включително, диверсификацията на културите се състои в засяване на обработваемата земя в стопанството с поне две различни култури. Основната култура не може да превишава **75 %** от обработваемата земя.
- * При стопанства, в които размерът на обработваемата земя е повече от **30 хектара**, диверсификацията на културите се състои в засяването на обработваема земя в стопанството с поне три различни култури. Основната култура не може да заема повече от **75 %** от обработваемата земя, а двете основни култури не могат да обхващат заедно повече от **95 %** от обработваемата земя.

За целите на диверсификацията, култура означава едно от следните:

- а) култура от която и да е от различните родове, определени в ботаническата класификация на културите;
- б) култура от която и да е от видовете от сем. Brassicaceae, Solanaceae и Cucurbitaceae;
- в) оставена под угар земя;
- г) треви или други тревни фуражи.

От изискванията, посочени в т. 7.1. и т.7.2. се изключват следните случаи:

- а) стопанства, в които повече от **75 %** от обработваемата земя се използва за производство на треви или други тревни фуражи, представлява земя, оставена под угар, засята е с бобови култури или съчетава тези употреби;
- б) стопанства, в които повече от **75 %** от отговарящата на условията за подпомагане земеделска площ е постоянно затревена площ, използва се за производството на треви или други тревни фуражи или за производството на култури под вода (оризища) през значителна част от годината или от цикъла за отглеждане на културите, или съчетава тези употреби; или
- в) с площ на обработваемата земя до **10 хектара** включително.

За земеделските площи, сертифицирани за биологично растениевъдство

ДЗЕС 8 (Минимален дял от обработваемата земя, отделена за непроизводствени площи и характеристики)

Цел и очакване от прилагането на стандарта - стандартът ще окаже положителен екологичен ефект върху запазването и подобряването на биоразнообразието във фермите и ще позволи екосистемите да функционират нормално.

Промяна 2024

Отпада от 2024г. задължението за поддържането на поне 4% от обработваемата земя като: непроизводствени площи и характеристики - земя оставена под угар, тераси, особености на ландшафта Стопанствата задължително следва да:

- * запазват съществуващите особености на ландшафта (отделни дървета, синори, живи плетове и редици дървета, дървета в група) и тераси;
- * запазват съществуващите живи плетове и дървета, които не се отрязват по време на размножителния период и периода на отглеждане на малките при птиците (от 1 март до 31 юли);
- * запазват и поддържат съществуващите постоянно затревени площи от нежелана растителност - орлова папрат (*Pteridium aquilinum*), чемерика (*Veratrum spp.*), айлант (*Ailanthus altissima*) и аморфа (*Amorpha fruticosa*).

Особености на ландшафта, определени за запазване са:

- * Отделни дървета с корона с диаметър, не по-малък от 4 м;
- * Синори (полски граници) с широчина между 1 и 15 м, върху които не се произвежда земеделска продукция;
- * Живи плетове и редици дървета с широчина между 1 и 15 м;
- * Дървета в група с максимална площ до 0,3 ха;
- * Тераси."

особености на ландшафта продължават да бъдат:

- **Жив плет:**
- **Тераси:**
- **Отделни дървета** с корона с диаметър не по-малък от 4 м;
- **Дървета в редица** с корона с диаметър не по-малък от 4 м, като разстоянието между короните не надхвърля 5 м;
- **Буферни ивици** са площи с широчина от 1 до 15 м
- **Дървета в група:**

Земеделските стопани с максимален размер на стопанствата, който не надвишава 10 ха земеделска площ, декларирана в съответствие с чл. 69, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2021/2116, се **освобождават от проверки за спазване на предварителните условия и от санкциите** посочени в параграфи 1, 2 и 3 от чл. 84 и 85 от същия регламент.

1. ЗАКОНОУСТАНОВЕНО ИЗИСКВАНЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ (ЗИУ) 1

Опазване на вътрешнотериториалните повърхностни води, преходните води, крайбрежните води и подземните води от замърсяване с фосфати

2. ЗАКОНОУСТАНОВЕНО ИЗИСКВАНЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ (ЗИУ) 2 –

Ограничаване на замърсяването на водите в нитратно уязвимите зони

3. ЗАКОНОУСТАНОВЕНО ИЗИСКВАНЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ (ЗИУ) 3 –

Опазване на дивите птици

4. ЗАКОНОУСТАНОВЕНО ИЗИСКВАНЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ (ЗИУ) 4 –

Опазване на местообитанията

5. ЗАКОНОУСТАНОВЕНО ИЗИСКВАНЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ (ЗИУ) 5 –

Законодателство за храните и фуражите

6. ЗАКОНОУСТАНОВЕНО ИЗИСКВАНЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ (ЗИУ) 6 -

Законоустановено изискване за управление - Ограничения при употребата на определени субстанции с хормонално или тиреостатично действие и на бетаагонисти в животновъдството

**7. ЗАКОНОУСТАНОВЕНО ИЗИСКВАНЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ (ЗИУ) 7 -
ПРОДУКТИ ЗА РАСТИТЕЛНА ЗАЩИТА**

Продукти за растителна защита

**8. ЗАКОНОУСТАНОВЕНО ИЗИСКВАНЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ (ЗИУ) 8 – Устойчива
употреба на пестициди**

9. ЗАКОНОУСТАНОВЕНО ИЗИСКВАНЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ (ЗИУ) 9 -

Минимални изисквания за защита и хуманно отношение при отглеждане на телета.

10. ЗАКОНОУСТАНОВЕНО ИЗИСКВАНЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ (ЗИУ) 10

Минимални изисквания за защита и хуманно отношение при отглеждане на свине.

11. ЗАКОНОУСТАНОВЕНО ИЗИСКВАНЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ (ЗИУ) 11

Минимални изисквания за защита и хуманно отношение при отглеждане на селскостопански животни.

Законоустановени изисквания за управление (ЗИУ) които са направени в националното законодателство – методиката за предварителната условност

Промяна 2024

ЗАКОНОУСТАНОВЕНО ИЗИСКВАНЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ (ЗИУ) 2 –

Ограничаване на замърсяването на водите в нитратно уязвимите зони - Програма от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони за периода

Промяната на Програмата ще се спазват новите условия в нитратно уязвими зони през 2024г.

ЗАКОНОУСТАНОВЕНО ИЗИСКВАНЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ (ЗИУ) 7 -

ПРОДУКТИ ЗА РАСТИТЕЛНА ЗАЩИТА

Продукти за растителна защита

Б. Вземане на растителни проби и анализ за остатъчни количества пестициди. Наредба № 12 от 2023 г.

Промяна на Наредба 12 от 2023г., това изискване за взимане на проби и анализ е премахнато през 2024г.

Благодаря за вниманието!